



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Curiositas secundum diuersa obiecta dici potest vitiosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

102 **Correctio fraterna.**

casu quo creditur opus esse illius correctione ad liberandum à peccato mortali, & probabiliter creditur liberatio inde futura: quia tunc quantum fit formaliter contra præceptum correctionis fraternæ, veniale autem quum vel materialiter omittitur, nisi emergens damnum in mortali naturam reduceret, ut dictum est (materialiter autem omittit quicumque in animo fraternæ charitatis bonum proponens quibuscunq; bonis & malis mundi, omitti: quoniã talis non intendit subtrahere bonũ necessarium ad salutem proximi:) vel in aliis non mortalibus omittitur.

Nec mireris, quod in hoc præcepto diximus requiri probabilem opinionem de fructu correctionis: quoniam corrector tenet locum agentis, & corrigendus patientis: actus autem actiuorũ fiunt in patiente bene disposito. Et propterea, sicut oportet correctionem non ex voluntate, sed ratione accipere tempus, & locum, & alias occupationes & dispositiones corrigendi: ita non ex voluntate, sed ratione debet habere, si est fructuose susceptiuus suæ correctionis: quod est habere probabilem opinionem de futuro fructu.

Crudelitas excessiua peccatum est.

CRudelitas (hoc est atrocitas animi in poenis exigendis) hoc est mortale pro quanto excessum in puniendo ponit, crudelis enim causam puniendi habet: sed modum non habet, peccatque manifeste contra proximum, plus puniendo quam mereatur: ultra malam dispositionem proprii animi, qua seipsum foedat crudelitate.

*Curiositas secundum diuersa obiecta
dici potest vitiosa.*

Curiositas, cum immoderatum ponat appetitum cognoscendi siue per intellectum siue per sensum,

sum, peccatum est: quia plus quam recta ratio dicitur, appetitum cognoscendi protrahit. Non est autem mortale peccatum si nuda sit, hoc est nisi ex adiuncto fiat mortalis, ut si curiositas intantum exorbitet, ut dæmonibus uti velit magistris, vel ad periurium seu perfidiam inducere velit habentem aliquid in secreto, & sic de aliis, quæ possunt adiungi criminibus trahentibus curiositatem ad peccatum mortale.

Decimarum non solutio perniciofa sacrilegium reputatur.

Decimas solvere omittens ubi consuetum est solui, peccat mortaliter peccato sacrilegii: quia non reddit debitas res Ecclesiæ, cui tenetur reddere de necessitate salutis, constat enim hoc ex suo genere esse peccatum mortale, & sacrilegium, nisi propter imperfectionem actus, ut in aliis contingit. Vbi autem non est consuetum solui decimas, non peccat omittens solvere, salva tamen cura pastoris sui, ut habeat unde viuat honestè, si non habeat redditus unde viuere, secundum quod sibi congruit, possit: quia ad hoc pro sua rata quilibet ei subditus tenetur, nulla ipsi consuetudine suffragante.

Defensio manualis immoderata, vitiosa est, moderata verò permittitur.

Defensio manualis illicita dupliciter redditur. Primum, ex intentione, si scilicet, animo lædendi offensorem sit. Nam defensio debet esse suo fine contenta, scilicet ut defendat: præter intentionem defendentis, si aliter non potest defensio fieri, nisi lædatur inuasor, debet illi lædere: ita quod læsio sequatur ex necessaria defensione. Et hinc peccat mortaliter,